

§ 6.

Justerades protokollsutdrag rörande de i detta sammanträde beslutade motionsremisser.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. $\frac{1}{4}$ 4 e. m.

In fidem
H. Husberg.

Måndagen den 2 Februari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 26 nyssförlidne Januari.

§ 2.

Herr Statsrådet m. m. P. A. Bergström aflemnade Kongl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående afsöndring af jord från öfverstebostället Kronebäck vid Calmar regemente till Mönsterås församlings folkskola i Calmar län;

2:o) om tillfällig löneförbättring för åtskilliga landtstatstjenstemän;

3:o) om statsbidrag för väganläggning emellan Junosuando och Vittangi i Norrbottens län;

4:o) om Sveriges deltagande i den blifvande verdensutställningen i Filadelfia;

5:o) om pension för Länsmannen M. Edner;

6:o) om pension för Afvittringslandtmätaren C. J. Fernblad;

7:o) angående upphörande af optionsrätt till arrende af landtstatsboställe, som, efter indragning till statsverket, för dess räkning första gången utarrenderas;

8:o) om upplåtelse till Nyköpings stad af åtskilliga delar utaf Nyköpings gamla slottsområde;

9:o) om afsöndring för all framtid af 5 kvadratref 60 kvadratstänger jord från öfverjägmästarebostället Hallby Storegården i Skaraborgs län för att upplåtas till Näs församling såsom byggnadsplats och planteringsland för en fast folkskola;

10:o) angående sökt eftergift å arrendet för Wenngarns kungsgård i anseende till brandskada;

11:o) om ändringar i Kongl. förordningen den 26 April 1861 rörande de allmänna grunderna för hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet;

12:o) angående eftergift till förmån för staden Halmstad af kronans rätt till dana-arf efter Skräddaren P. Sandberg;

13:o) angående eftergift till förmån för enkan Karin Svensson, född Olsson, af kronans rätt till dana-arf efter hennes man Artilleristen C. N. B. Svensson;

14:o) om reglering af biskopslönen i Lunds stift;

15:o) angående tillstånd för Stockholms stad att framgent disponera en Kongl. Maj:t och kronan tillhörig egendom å Kungsholmen;

16:o) angående Vesterås domkyrkokassas befriande från skyldighet att erlägga ränta och amortering å ett år 1858 beviljad statslån; samt

17:o) om bidrag till en pensionskassa för enkor och barn efter prester och elementarlärare.

Herr Talmannen mottog dessa Kongl. propositioner, med förklarande att Kammaren skulle åt desamma egna grundlagsenlig behandling.

§ 3.

Föredrogs Lag-Utskottets utlåtande N:o 1, i anledning af erhållen remiss af motion angående ändring i gällande skogslagstiftning.

Ordet begärdes af

Herr Malmberg, som yttrade: Vid förliden riksdag hade jag äran afgifva motion i samma syftning som den nu föreliggande, ehuru mitt förslag icke då ledde till något resultat. Men frågan är i min tanke af sådan vikt för landet, att den fordrar både grundlig och skyndsam behandling, och jag har därför vid början af detta riksmöte framlagt ny motion i ämnet. Nu har Lag-Utskottet, som förra riksdagen handlade ärendet och till hvilket jag just derföre äfven denna gång fått mitt förslag öfverlemnadt, skjutit detsamma från sig under förebärande såsom skäl, att Riksdags-ordningens 55 § utgör hinder för dess behandling i Utskottet, emedan uti motionen skulle finnas sammanförda flera frågor af olika beskaffenhet, bland hvilka åtskilliga icke falla inom omfånget för Lag-Utskot-

tets verksamhet. Jag är dock öfvertygad, att ej något i min motion kan utan olägenhet borttagas, såvida frågan skall kunna grundligt och allsidigt behandlas. Men då jag emellertid är lifligt intresserad att frågan kommer under representationens bepröfvande, i synnerhet som den framställning från Kongl. Majst i ämnet, hvilken vid förliden riksdag förutsades vara att förvänta till 1874 års Riksdag, ännu ej afhörts, så hemställer jag i syfte att undanröja de formela betänkligheter, hvilka hindrat motionens behandling i Lag-Utskottet, att Kammaren måtte tillåta mig att ur motionen borttaga de delar, hvilka föranledt Utskottet att återlemna motionen, nemligen femte och sjetta punkterna samt sista momentet af tredje punkten. Och anhåller jag vördsamt att — om Kammaren härtill lemnar sitt bifall — förslaget derefter återremitteras till Lag-Utskottet.

Herr Sven Nilsson i Efveröd: Då jag icke bidragit till det beslut, hvarigenom ifrågavarande motion af Lag-Utskottet återlemnats till Kammaren, anhåller jag såsom reservant att få angifva min ställning till frågan.

Om man läser motiveringen till motionen, framstår tydligen att motionären i sitt förslag åsyftat en allmän lag angående skogslagstiftningen i riket, och han har dels i denna motivering och dels i de särskilda punkter, hvaraf motionen består, angifvit de åsikter, som enligt hans tanke, böra göras gällande vid utarbetandet af en sådan lagstiftning. Följaktligen, och då ett sådant arbete ej kan tillhöra annat Utskott än Lag-Utskottet, anser jag att förslaget bör behandlas af det samma, äfven om strängt taget några detaljer falla inom Stats-Utskottets verkningskrets. Det kan nemligen, om man vill saken, icke vara lämpligt att sönderbryta motionen och lemna vissa delar till behandling af ett, och vissa andra delar till handläggning af ett annat Utskott. Genom en dylik sönderstyckning skall ärendet ovilkorligen förlora en god del af den utredning och sammanhållning, som eljest — om den behandlades af samma Utskott — vore möjlig. Det kan väl icke förnekas motionären att återtaga en del af de i motionen framställda förslag, såsom han nu hos Kammaren begärt, hvilket jag dock för min del anser vara onödigt, ty, om motionen i sin helhet återförvisas till Lag-Utskottet, kan icke något annat inträffa än som redan kunnat ske om Lag-Utskottet behållit motionen, nemligen att den behandlats i Sammansatt Stats- och Lag-Utskott.

Jag yrkar derföre att Herr Malmbergs motion måtte återremitteras till Lag-Utskottet.

Men då frågan om en ny lagstiftning för skogshushållningen i vårt land är af en vidt omfattande beskaffenhet och derjemte af den största vikt för landet, i synnerhet då sättet för denna frågas lösning ännu för oss är outredd och högst olika åsikter derom säkerligen förefinnas, och då vid denna riksdag åtskilliga olika förslag till åtgärder i berörda afseende äro framlagda samt öfverlemnade dels till Lag-Utskottet, dels till Stats-Utskottet, hvarigenom någon fullständig utredning eller enhet i deras behandling icke lär kunna väntas, då dessa Utskotts verksamhet strängt tagas i anspråk för andra ärenden som dit äro hänvisade, så anser jag att ett Särskildt Utskott för ändamålet bör tillsättas och samt-

liga förslag i ämnet dit öfverflyttas. I sammanhang med mitt förra yrkande tager jag mig därför friheten föreslå: att Riksdagen måtte besluta tillsättandet af ett Särskildt Utskott för behandling af såväl den nu föredragna motionen angående en ny skogslagstiftning för riket, som ock den eller de motioner i samma ämne, som inom Kammaren denna riksdag blifvit väckta och till ständiga Utskott äro remitterade.

Herr vice Talmannen Friherre Åkerhielm: Herr Talman! Mine Herrar! Kammarens ledamöter hafva säkert märkt, att det utskottsbetänkande, som nu förekommer till behandling, ännu icke blifvit tryckt och bland Herrar ledamöter utdeladt. Det synes mig därför vara nödvändigt att betänkandet uppläses i Kammaren, innan förhandlingarne vidare fortskrida, och jag gör derom vördsam anhållan hos Herr Talmaunen. Men jag hemställer på samma gång om icke det vore lämpligast att, då siste talaren framställt ett nytt förslag, nemligen tillsättandet af ett Särskildt Utskott för handläggning af frågor rörande skogshushållningens ordnande, afgörandet af hvart Herr Malmborgs motion bör remitteras må få hvila ytterligare till nästa plenum. Under tiden har tryckningen medhunnits, och Kammarens ledamöter kunnat bilda sig ett omdöme i saken.

Jag anhåller således för det första, att Lag-Utskottets betänkande varder i Kammaren uppläst och vidare, att detsamma måtte förklaras hvila på bordet till nästa sammanträde, hvarjemte jag äfven yrkar första bordläggning å det nu framställda förslaget om tillsättande af ett Särskildt Utskott.

Sedan härefter uppläsning skett af Lag-Utskottets ifrågavarande utlåtande, förklarades öfverläggningen slutad; och då nu flere ledamöter biträdde Herr vice Talmannens yrkande om ytterligare bordläggning, beslöt Kammaren att ånyo bordlägga samma utlåtande; hvarjemte Herr Sven Nilssons under öfverläggningen framställda förslag om tillsättande af ett Särskildt Utskott för behandling af frågor rörande skogslagstiftningen äfven bordlades.

§ 4.

Det, enligt Kammarens beslut, under Herr Talmannens inseeade uppgjorda förslag till fördelning af alla de motioner, dem Kammaren hänvisat till Tillfälligt Utskott, blef nu föredraget och uppläst. Berörda förslag, som upptog de ifrågavarande motionerna, 21 till antalet, att fördelas mellan tre Tillfälliga Utskott, hade följande lydelse:

Förslag till fördelning af de inom Riksdagens Andra Kammare afgifna, till Tillfälligt Utskott hänvisade motioner.

Till ett Tillfälligt Utskott (N:o 1) torde följande motioner få öfverlemmas:

1:o) Herr Jonas Anderssons. N:o 55. om ändring af § 8 i Kongl. stadgan angående afgangsexamen vid rikets högre elementarläroverk;

2:o) Herr S. B. Linnés, N:o 70, angående tillägg till Kongl. förordningen och reglementet angående folkskolelärares pensionsinrättning;

3:o) Herr J. Sandstedts, N:o 89, om ändring i I:stafpunkten af 14 § i reglementet för de lägre landtbruksskolorna af den 27 Mars 1863;

4:o) Herr G. Silverstolpes, N:o 110, angående ändring i reglementet för folkskolelärares pensionsinrättning;

5:o) Herr A. Bäckströms, N:o 120, angående ändring i 8 § 5 mom. af folkskolestadgan den 18 Juni 1842;

6:o) Herr O. Wijks, N:o 152, om rättighet till tienstårsberäkning för lärare vid enskilda läroverk;

7:o) Herr C. Magni, N:o 168, om ändring i reglementet för folkskolelärares pensionsinrättning af den 30 November 1866.

Till behandling af ett annat Tillfälligt Utskott (N:o 2) föreläs nednämnde motioner att öfverlemnas, nemligen af:

1:o) Herr Jonas Jonasson från Calmar län, N:o 13, om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t angående åstadkommande af permanenta skiljedomstolar för biläggande af internationela tvistefrågor;

2:o) Herr Olof Nilsson, N:o 48, om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t angående befrielse för kyrkoherdarne från utgörande af s. k. taxor och gårdar;

3:o) Herr J. Rutberg, N:o 54, om förtydligande af stadgandet i 2 Kap. 11 § af Kongl. fiskeristadgan den 29 Juni 1852;

4:o) Herr E. Dofsén, N:o 107, med förslag till stadga för länsjägmästare;

5:o) Herr Joh. Jönsson, N:o 144, om förändrad lydelse af 9 § i Kongl. kungörelsen den 30 December 1863 angående nämndemäns rätt till ersättning för extra förrättningar;

6:o) Herr J. Rutberg, N:o 161, om förbud mot skogsafverkning å vissa åt Gellivare verkens egare upplåtna hemman och nybyggen;

7:o) Herr Johannes Jonsson, N:o 171, om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t rörande ändring i Kongl. kungörelsen den 27 September 1872 angående expeditionslösen.

Till ett Tredje Tillfälligt Utskott (N:o 3) skulle återstående motioner hänvisas, nemligen af:

1:o) Herr P. M. Gunnarsson, N:o 12, om förbud för landthandlande att idka försäljning af vin;

2:o) Herr J. M. Englander, N:o 29, angående förbud för landthandlande att försälja vin och maltdrycker;

3:o) Herr J. M. Englander, N:o 30, med förslag till vissa föreskrifter

att tillämpas i afseende å sådane arbetare, som antagas mot dagafföning eller på beting;

4:o) Herr A. J. Lyth, N:o 38, om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande befrielse för sådana fartyg, som söka nödhamn, från utgörande af båk- och fyrafgifter;

5:o) Herr J. M. Wikström, N:o 43, om reglerande af fattigvårdsförhållandena mellan svenska och norska kommuner till likhet med hvad inom Sverige är gällande kommuner emellan;

6:o) Herr A. P. Danielson, N:o 87, om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t angående åtgärders vidtagande till skyddande från vidare förstöring af Borgholms slottsruin;

7:o) Herr J. P. Nilsson, N:o 94, om förbud för tillverkning af tändstickor eller andra tändmedel, för hvilkas beredning vanlig fosfor användes.

Efter skedd uppläsning blef detta förslag af Kammaren godkänt; och hade Kammaren allså beslutit att tillsätta tre Tillfälliga Utskott. I afseende å dessa Utskotts sammansättning fattades enahanda beslut, som vid senaste riksdagar, eller att i hvar och ett af nämnda Utskott skulle ingå nio ledamöter, samt att för dessa ledamöter icke några suppleanter skulle utses.

I fråga om tiden för väljandet af ledamöter i nu omförmälda Utskott, hemställde Herr Talmannen och beslöt Kammaren, att ifrågavarande val skulle företagas Onsdagen den 4 dennes.

§ 5.

De under § 2 här ofvan omförmälda Kongl. Maj:ts nådiga propositioner bordlades.

§ 6.

Herr Gumælius yttrade: Vid dagens plenum har jag blifvit angenämt öfverraskad att redan få i tryck mig tilldeladt första arket af Andra Kammarens protokoll vid lagtima riksmötet år 1874, innefattande förhandlingar till och med den 22 Januari. Men denna öfverraskning var icke oblandadt glad. Jag skyndade mig helt naturligt att se efter saker, som jag ville finna i protokollet, men tyvärr icke kunde finna; jag skyndade att efterse huru några tal, hvilka jag förut sett helt olika refererade i olika tidningar, togo sig ut i officiellt tryck, men fann under den 16 Januari uti första § omnämndt, att sammanträdet öppnades med "ett tal" af ålderspresidenten, och vidare uti åttonde § omförmäldt, att ålderspresidenten välkomnade talmannen med "ett helsningstal", utan att dock dessa tvänne tal finnas införda. Då jag icke anser lämpligt — likasom det väl icke heller är så alldeles lagligt — att någonting här yttras utom protokollet och särskildt icke skulle önska, att anföranden af sådan betydelse som ålderspresidentens helsningstal till Kammaren och till den nya

Talmannen icke blifva i protokollet förvarade samt dessutom denna gång dessa tal blifvit så olika uppfattade, så — ehuru jag hört att Herr ålderspresidenten hållit dem utan något uppsatt koncept och icke heller förbiser, att vid det angifna tillfället Kammaren saknade protokollsförande notarier — vill jag, då jag föreställer mig att Herr ålderspresidenten visst icke skall undandraga sig att lemna dessa tal, värdsamt anhålla, att helsingstalen måtte i Kammarrens protokoll intagas.

Herr Grefve Sparre: De ord jag yttrade vid Kammarrens öppnande äro i mina egna ögon och troligen äfven i alla andras så obetydliga, att det verkligen icke synes mig behöfligt att införa dem uti protokollet. Jag vill minnas, att jag vid tillfället yttrade, att jag ansåg tal vid dylika tillfällen olämpliga och sålunda öppnade sammanträdet "sans phrases". Icke heller ansåg jag vid sådant förhållande nödigt att efteråt uppskrifva mina enkla ord. Skulle Kammaren åter, i likhet med den föregående ärade talaren, anse det höra till god ordning att ifrågavarande tvänne helsingstal uppskrifvas och införas i protokollet, skall jag visserligen icke undandraga mig att uppteckna och aflemna dem, ehuru jag anser dem för obetydliga att behöfva bevaras för efterverken.

Vidare anfördes icke. Efter derom af Herr Talmannen gjord proposition, förklarade sig Kammaren icke påyrka de ifrågavarande talens intagande i protokollet.

§ 7.

För viktiga enskilda angelägenheters värdande beviljades Herr *Wijk* ledighet från riksdagsgöromålen under 8 dagar från och med den 4 innevarande månad.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag rörande det i 4 § af detta protokoll innehållna beslut.

Kammarrens ledamöter åtskildes kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

In fidem
H. Husberg.